

Gedaan met de wet van de **STERKSTE!**

Voor een eerlijkere concurrentie:
voortaan kunnen zelfs de kleinste
ondernemingen doorwegen

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr: 0314.595.348

  0800 120 33 (gratis nummer)

  facebook.com/FODEconomie

  [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

  linkedin.com/company/fod-economie (tweetalige pagina)

  instagram.com/fodeconomie

  youtube.com/user/FODEconomie

  <https://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever:

Regis Massant

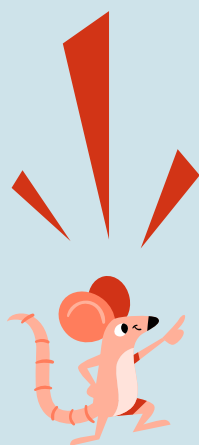
Voorzitter a.i. van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50

1210 Brussel

Internetversie

202-19

Op weg naar een eerlijkere concurrentie: bedrijven voortaan beter beschermd tegen misbruiken en oneerlijke marktpraktijken.

**Bent u bedrijfsleider of zelfstandige?
Dan leest u hieronder goed nieuws!**

Voortaan bent u veel beter beschermd tegen misbruik of druk van machtigere bedrijven. U beschikt namelijk over nieuwe middelen om u te verdedigen. De wet van de sterkste is nu voltooid verleden tijd!

Om hun activiteiten uit te oefenen staan bedrijven in contact met consumenten (b2c) en andere bedrijven (b2b). De consumenten genieten al lang bescherming tegen mogelijk misbruik, onrechtmatige bedingen en de oneerlijke praktijken van sommige ondernemingen. Nu zal een nieuwe wet ook de bedrijven beter beschermen, in hun b2b-relaties, zeker wanneer ze zich in een zwakke positie bevinden, waarvan een andere onderneming (leverancier of klant) misbruik zou kunnen maken.

**CONTRACTVRIJHEID IS VAN FUNDAMENTEEL BELANG,
MAAR LAAT NIET ALLES TOE.**

De nieuwe wet regelt vier aangelegenheden:

- [1 – Misbruik van economische afhankelijkheid](#)
- [2 – Agressieve marktpraktijken](#)
- [3 – Misleidende marktpraktijken](#)
- [4 – Onrechtmatige bedingen](#)

Op welke situaties focust de wet? Wie zijn de betrokken personen of bedrijven? Wat is voortaan verboden? Hoe kan uw bedrijf reageren op dergelijke situaties? Vind hier alle antwoorden op uw vragen.

2

De bescherming van bedrijven tegen **agressieve marktpraktijken**

Op wie is deze wet van toepassing?

P. 09

Welke agressieve praktijken
zijn verboden?

P. 09

Hoe reageren als u het slachtoffer bent van
een agressieve praktijk van
een andere onderneming?

P. 10

Naast de vrije mededinging is een van de voornaamste beginselen van het economisch recht het correcte gedrag van ondernemingen op de markt. Met andere woorden, het verbod op oneerlijke praktijken, waaronder agressieve praktijken.

Als u een bedrijfsleider of zelfstandige bent, hebt u misschien al te maken gehad met de agressieve aanpak van een verkoper bij u thuis. Wellicht werd u ook al geconfronteerd met aanbiedingen die ongewenste aanvullende diensten bevatten of de gedwongen aanvaarding van een ongevraagde dienst. Zulke gedragingen zijn vanzelfsprekend strijdig met eerlijke business-to-business praktijken. Daarom worden ze beschouwd als agressieve praktijken en zijn ze bij wet verboden.

Op wie is die wet van toepassing?

De wet is van toepassing op alle bedrijven, ongeacht hun rechtsvorm. Ze is gericht op het gedrag van een bedrijf dat een ander bedrijf probeert te dwingen tot bepaalde beslissingen.

Welke agressieve praktijken zijn verboden?

Een praktijk wordt als agressief beschouwd als een bedrijf een andere onderneming lastigvalt, dwingt (moreel of fysiek) of onrechtmatig beïnvloedt. Het onder druk staande bedrijf heeft zo geen echte keuze- of gedragsvrijheid meer en kan ertoe gedwongen worden een commerciële beslissing te nemen die het anders nooit zou hebben genomen.

Het mogelijk agressieve gedrag van een bedrijf kan in elke fase van de economische relatie plaatsvinden:

- ▶ vóór de ondertekening van het contract, wanneer de voorwaarden van de overeenkomst worden besproken;
- ▶ gedurende de looptijd van het contract, in verband met de uitoefening van de rechten en plichten die in de overeenkomst zijn opgenomen;
- ▶ in het raam van de voortzetting van de samenwerking, waarbij de mogelijkheid wordt overwogen om het contract te verlengen of te verbreken.

Om een praktijk als agressief te kunnen beschouwen moet ze overeenstemmen met de volgende **3 wezenlijke** voorwaarden:

1 **Stalken, dwang, inclusief het gebruik van fysiek geweld, of ongepaste beïnvloeding**

Typische gevallen van intimidatie en dwang: een bedrijf dat een persoonlijk bezoek brengt op het thuisadres van een andere onderneming en daarbij het verzoek om het pand te verlaten negeert, of bijvoorbeeld ook herhaalde en ongewenste verzoeken per telefoon, e-mail enz. communiceert.

Naast intimidatie en dwang bestraft de wet ook “**ongepaste beïnvloeding**”. Dat is de situatie waarbij het ene bedrijf zijn machtspositie gebruikt om de besluitvorming van het andere, zwakkere bedrijf te beïnvloeden. Dat tweede bedrijf voelt zich dan bedreigd in zijn vrijheid van handelen en zijn besluitvorming wordt beïnvloed.

Om te bepalen of een onderneming gebruikmaakt van intimidatie, dwang of ongepaste beïnvloeding, komen de volgende elementen in aanmerking:

▶ **De tijd, de plaats, de aard en het voortduren van de betrokken marktpraktijk**

Voorbeeld: het herhaaldelijk en ongewenst telefonisch benaderen van een ander bedrijf voor de verkoop van een product of het verlenen van een dienst.

▶ **Het gebruik van fysieke of verbale bedreigingen**

Voorbeeld: een bedrijf probeert de prijsonderhandelingen te spreiden om een ander bedrijf te dwingen zijn prijs te aanvaarden. Het is mogelijk dat het tweede bedrijf het product daardoor niet op tijd aan zijn eigen klanten kan verkopen.

- ▶ Het misbruiken door een onderneming van eventuele tegenlagen of bijzondere omstandigheden die zo ernstig zijn dat zij het oordeel van de andere onderneming kunnen wijzigen, met als doel de beslissing van het tweede bedrijf over het product te beïnvloeden

Voorbeeld: een onderneming maakt gebruik van de financiële moeilijkheden van een andere onderneming om haar bepaalde producten of diensten te verkopen die niet echt aan haar situatie beantwoorden.

- ▶ Elke niet-contractuele, betalende of onevenredige belemmering die door de onderneming wordt opgelegd wanneer de andere onderneming haar contractuele rechten wil afdwingen, en in het bijzonder het recht om het contract te beëindigen of met een ander product of een andere zakelijke partner te gaan werken

Voorbeeld: een verzekeringsmaatschappij vraagt om irrelevante formaliteiten te vervullen om de vergoeding van een schadegeval dat door de verzekering gedekt is onmogelijk te maken.

- ▶ Elke dreiging met een vordering wanneer een dergelijke vordering juridisch niet mogelijk is

Voorbeeld: een leverancier die een bedrijf bedreigt met het indienen van een strafrechtelijke klacht voor handelingen die niet onder het strafrecht vallen.

- ▶ De contractuele positie van het ene bedrijf ten opzichte van het andere bedrijf

Voorbeeld: de weigering om in de toekomst zakelijke relaties aan te gaan als de betrokken onderneming niet wil afzien van de voorwaarden van reeds gesloten handelsakkoorden.

2 Significante aantasting van de keuze- of gedragsvrijheid

Dat zijn situaties waarin de druk of intimidatie zo groot is dat het contracterende bedrijf geen echte economische keuze meer heeft. Bijvoorbeeld het dreigement om de samenwerking met een leverancier stop te zetten als die weigert een eerder toegekende bonus terug te geven.

3 De praktijk leidt (of zou kunnen leiden) tot een beslissing over de transactie die anders niet zou zijn genomen

De beslissing over een transactie kan betrekking hebben op een hele reeks elementen van het contract, de wenselijkheid om het aan te gaan, de voorwaarden ervan, de beslissing om het contract voort te zetten of het te verbreken, om een volledige of gedeeltelijke betaling te doen, of om een contractueel recht uit te oefenen met betrekking tot het contract.

- ▶ Een specifieke agressieve praktijk: afgedwongen aankoop

De wet verbiedt bedrijven ook om een aankoop af te dwingen, d.w.z. een dienst of product op te leggen aan een ander bedrijf zonder dat dat er om heeft gevraagd, terwijl het bedrijf wordt uitgenodigd om de prijs ervan te betalen en het product vervolgens te bewaren of te retourneren.

Als u het slachtoffer bent van een dergelijke praktijk, betaal dan niet voor de geleverde dienst of het geleverde goed en stuur het niet terug, maar meldt de praktijk aan de bevoegde overheden (zie hieronder).

Hoe reageren als u het gevoel hebt dat u het slachtoffer bent van een agressieve praktijk van een handelspartner?

MINNELIJKE OF BUITENGERECHTELIJKE SCHIKKING

- ▶ U kunt proberen een buitengerechtelijke schikking te treffen, d.w.z. door bemiddeling

In de meeste gevallen wil u vooral snel een aanvaardbare oplossing vinden die, zo nodig, tegen de laagst mogelijke kosten de commerciële relatie veilig kan stellen. Hiervoor kunt u terecht bij [Belmed](#), het online platform van de Federale Overheidsdienst Economie. U vindt daar informatie over buitengerechtelijke schikkingen en een lijst van neutrale en bekwame mensen die uw zaak kunnen behandelen. Belmed verzekert de partijen dat hun geschil in alle vertrouwelijkheid en veiligheid wordt behandeld.

BELMED

<https://economie.fgov.be/nl/themas/online/belmed-onlinebemiddeling-van>

- ▶ Neem contact op met uw sectorale of (inter)professionele organisatie

Zij kan u adviseren over de meest aangewezen stappen en u helpen het probleem op te lossen zonder een beroep te doen op de rechtbank. Zij kan ook, indien nodig, een vordering tot staking instellen (zie hieronder).

BURGERRECHTELIJKE VORDERING

- ▶ **De Ondernemingsrechtbank**
kan u een vergoeding toekennen voor de schade die u hebt geleden als gevolg van de agressieve praktijken die u hebt ondergaan.
- ▶ **De voorzitter van de Ondernemingsrechtbank kan ook worden aangesproken in het kader van een vordering tot staking**
Hij kan de onderneming bevelen de betwiste praktijken onmiddellijk te staken en kan in voorkomend geval de betaling van een dwangsom opleggen indien de onderneming in die praktijken volhardt.
- ▶ **De vordering tot staking kan ook door uw sectorale of (inter) professionele organisatie worden ingesteld (vordering tot collectief herstel)**
Het is daarom ook nuttig om contact met haar op te nemen, want als er meerdere eisers zijn, kan zij een collectieve actie overwegen.
- ▶ **Een vordering tot collectief herstel (of "class action")**
Als u een kleine of middelgrote onderneming (kmo) bent en samen met andere kleine ondernemingen of kmo's het slachtoffer bent van agressieve marktpraktijken, dan kunt u een collectieve rechtszaak met hen aanspannen door een beroep te doen op een (inter)professionele organisatie die in de [Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO \(HRZKMO\)](#) zetelt, of op een andere instantie die door de minister van Economie is erkend.

Voorbeelden van erkende verenigingen:

- Unizo;
- Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ);
- Verenigingen van tussenpersonen in bankdiensten en verzekeringen (BZB-Fedafin en FVF);
- Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO);
- Union des Classes Moyennes (UCM);
- ...

STRAFRECHTELIJKE VORDERING

- ▶ **Rapporteer de feiten aan het ADEI-contactpunt**
De Algemene Directie Economische Inspectie (ADEI) van de FOD Economie ziet toe op de naleving van het Wetboek van economisch recht.

U kunt illegale of oneerlijke handelspraktijken melden op: <https://meldpunt.belgie.be/meldpunt/nl/welkom>

Met het oog op de bestraffing van verboden praktijken, zal de ADEI een onderzoek instellen dat kan leiden tot een transactieprocedure of, indien nodig, het doorsturen van het dossier naar het parket om een **strafrechtelijke procedure** in te leiden.
- ▶ **Dien een strafrechtelijke klacht in bij de procureur des Konings of de onderzoeksrechter**
die een onderzoek kan instellen tegen het bedrijf dat zich schuldig maakt aan agressieve praktijken.